

LECTIO UNDETRICESIMA¹

Ο ΟΚΤΑΒΙΑΝΟΣ, Ο ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΡΑΚΙ



ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ²

ΜΕ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ, ΕΠΙΘΕΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

●	Κτητική	➔	Patria Aeneae Troia est
●	Διαιρετική	➔	Tarquinius, ultimus regum
●	Περιεχομένου	➔	Magnum pondus auri
●	Ιδιότητας [δηλώνει καταγωγή, μέτρο, διάρκεια, ηλικία, βάρος]	➔	Vir nobilissimi generis
●	Υποκειμενική	➔	Lex est fons aequitatis
●	Αντικειμενική	➔	Lex est fundamentum libertatis
●	Επεξηγηματική	➔	Nomen Asiae

ΜΕ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

●	Διαιρετική Συνήθως με ποσοτικά ή τοπικά επιρρήματα όπως: ubi, satis, parum και με γενική ουδετέρου επιθέτου ή αντωνυμίας όπως: tantum, quid, nihil	➔ ➔	Ubi terrarum sumus? Domi satis salutationum audio
---	--	--------	--

¹ Από το κεφάλαιο XXIX εξετάζεται μόνο το συντακτικό φαινόμενο: Η ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ.

² Για τη ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ βλέπε και ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ σ. 144 - 148

ΜΕ ΡΗΜΑΤΑ

●	Αντικείμενο	➔	Virorum memini
●	Μνήμης ή λήθης / προσώπου ή πράγματος που θυμόμαστε με τη φράση venit mihi in mentem...	➔	Venit corvo in mentem verborum domini sui
●	Αξίας Με ρήματα όπως emo [=αγοράζω], vendo [πουλώ], aestimo [εκτιμώ, υπολογίζω] όταν δηλώνεται αφηρημένη αξία υλική ή ηθική	➔	Emit avem tanti, quanti nullam adhuc emerat
●	Εγκλήματος Με ρήματα όπως: accuso [=κατηγορώ], condemno [=καταδικάζω]	➔	Eum accusavit proditionis
●	Ενδιαφερομένου προσώπου με τα απρόσωπα ρήματα interest, refert	➔	Caesaris multum interfuit avem emere
●	Πράγματος που δηλώνει αιτία για την οποία μετανιώνουμε με τα απρόσωπα ρήματα paenitet, miseret	➔	Me paenitet verborum meorum
●	Χαρακτηριστικού γνωρίσματος με το ρήμα sum	➔	Sapientia generis Graeci est

LECTIO TRICESIMA¹

Ο ΛΙΚΙΝΙΟΣ ΜΟΥΡΗΝΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΗΘΗ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ



ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΔΟΤΙΚΗΣ²

ΜΕ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ, ΕΠΙΘΕΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

● Αντικειμενική Με επίθετα που δηλώνουν <i>ένωση, προσέγγιση, ομοιότητα, φιλική ή εχθρική διάθεση, υπακοή, απείθεια</i> κ.λπ.	➔	Ille <i>similis effigiei</i> mortui est
---	---	---

ΜΕ ΡΗΜΑΤΑ

● Έμμεσο αντικείμενο Με ρήματα όπως <i>λέγω (dico), δίνω (do)</i> και τα συγγενικά, συνώνυμα και αντίθετά τους. Με ρήματα σύνθετα με τις προθέσεις <i>ob, prae, pro, in</i>	➔	Signa Caesari tradunt
	➔	Marmor Phidiae obtulit
● Κτητική	➔	Filius mihi est
● Χαριστική / Αντιχαριστική	➔	Ille mihi errat
● Αναφοράς	➔	Ille mihi mortuus est
● Ποιητικό αίτιο	➔	Amanda est tibi



Ιδιομορφία της λατινικής είναι η **δοτική του σκοπού** [δοτική αφηρημένου ουσιαστικού {στερεότυπες εκφράσεις όπως *exemplo, auxilio, usu*} και συναντάται συνήθως **πλάι σε τύπο του ρήματος sum {κατηγορηματική}**].

Μπορεί να προσδιορίζεται από επίθετο και δίπλα της μπορεί να υπάρχει μια άλλη δοτική {χαριστική, αντιχαριστική ή του έμμεσου αντικειμένου}

Murena patri magno **audiumento** fuit [=Ο Μουρήνας για τον πατέρα του υπήρξε μεγάλη **βοήθεια**]

Caesar equitatum **auxilio** legionibus misit Ο Καίσαρας έστειλε το ιππικό **σε βοήθεια** των λεγεώνων

¹ Από το κεφάλαιο XXX εξετάζεται μόνο το συντακτικό φαινόμενο: Η ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΔΟΤΙΚΗΣ.

² Για τη ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΔΟΤΙΚΗΣ βλέπε και ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ σ. 148 - 152

LECTIO PRIMA ET TRICESIMA¹

Η ΓΕΝΝΑΙΟΤΗΤΑ ΔΕΝ ΒΓΑΙΝΕΙ ΠΑΝΤΑ ΣΕ ΚΑΛΟ



ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΗΣ²

ΚΥΡΙΩΣ ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΗ / SEPARATIVUS

• Τοπική προέλευση	→	<i>Athenis</i> venio
• Καταγωγή	→	Nobili <i>genere</i> natus
• Ύλη	→	Poculum <i>auro</i>
• Απομάκρυνση ή χωρισμό απλή ή εμπρόθετη με ρήματα που σημαίνουν απέχω, απομακρύνω, ελευθερώνω, χωρίζω, στερώ, εμποδίζω π.χ. <i>abeo</i> , <i>abstineo</i>	→	<i>Athenis</i> abeo
• Ποιητικό / εσωτερικό αίτιο	→	<i>Timore</i> adducti abierunt
• Συγκριτική	→	Marcella amabilior <i>Porcia</i> erat
• Διαιρετική	→	Pauci [ex] <i>militibus</i>
• Σημείο εκκίνησης για εκτίμηση, κρίση	→	Singulāris proelii <i>eventu</i> cernatur

ΟΡΓΑΝΙΚΗ ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΗ / INSTRUMENTALIS

• Συνοδεία	→	[cum] <i>elephantis</i> Alpes transiit
• Τρόπο	→	Tarquinius hoc <i>modo</i> imperium perdit
• Ιδιότητα	→	homo <i>squalidā facie</i>
• Όργανο ή μέσο	→	<i>hastā</i> eum transfixit
• Μέτρο	→	<i>quanto</i> miles Latinus Romano virtūte antecellat
• Αναφορά	→	<i>virtūte</i> antecellit
• Αιτία (εσωτερικό αίτιο)	→	<i>cupiditāte</i> pugnandi permōtus

¹ Από το κεφάλαιο XXXI εξετάζεται μόνο το συντακτικό φαινόμενο: Η ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΗΣ

² Για τη ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΗΣ βλέπε και ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ σσ. 154 - 161

● Ποινή εδώ ανήκουν και οι στερεότυπες φράσεις <i>iussu, iniussu, rogātu + γεν. (π.χ. iniussu consulis)</i>	➔	Morte eum multavit
● Αξία	➔	Avem viginti milibus sestertium emit

ΤΟΠΙΚΗ ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΗ / LOCATIVUS

● Τόπο
● Χρόνο

Οι προθέσεις που συντάσσονται με αφαιρετική

- | | | |
|----------------------------|---|--|
| a (ab) + αφαιρετική | ➔ | Ποιητικό αίτιο
Τοπική αφετηρία
Απομάκρυνση / προέλευση
Έμμεση καταγωγή |
| cum + αφαιρετική | ➔ | Συνοδεία
Σύγκριση
Βοήθεια
Τρόπο |
| de + αφαιρετική | ➔ | Αναφορά
Τοπική αφετηρία / Χρονική αφετηρία
Αναγκαστικό αίτιο |
| e (ex) + αφαιρετική | ➔ | Τοπική / Χρονική αφετηρία
Ύλη
Συμφωνία
Άμεση καταγωγή
Αναγκαστικό αίτιο
Διαιρεμένο όλο
Έξοδο από μια κατάσταση |
| in + αφαιρετική | ➔ | Στάση σε τόπο
Χρονικό διάστημα στο οποίο έγινε κάτι
Κατάσταση |
| pro + αφαιρετική | ➔ | Τόπο (μπροστά από)
Υπεράσπιση
Αντάλλαγμα / ανταμοιβή
Αντικατάσταση / αντιπροσώπευση |

